

UP Board Solutions for Class 8 Sanskrit Chapter 5 स्फुटपद्यानि

अभ्यासः

प्रश्न 2. एकपदेन उत्तरत

(क) काकस्य कीदृशः वर्णः भवति?

उत्तर

कृष्णः

(ख) साधोः विद्या किमर्थं भवति?

उत्तर

ज्ञानाय

(ग) लोभः कस्य कारणम्?

उत्तर

पापस्य

प्रश्न 3.

पूर्णवाक्येन उत्तरत

(क) कस्मिन् समये काकपिकयोः भेदः स्पष्टः भवति?

उत्तर

वसन्त समये काकपिकयोः भेदः स्पष्टः भवति।

(ख) कुलं केन रक्ष्यते?

उत्तर

कुलं वृत्तेन रक्ष्यते।

(ग) लोभात् किं प्रभवति?

उत्तर

लोभात् क्रोधः प्रभवति।

प्रश्न 4.

श्लोकांशान् योजयत (करके)

उत्तर

खलस्य साधार्विपरीतमेतत्।

लोभात् मोहश्च नाशश्च।

वदनं प्रसादसदनं।

मृजया रक्ष्यते रूपम्।

– ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।

– लोभः पापस्य कारणम्।

– सदयं हृदयं सुधामुचो वाचः।

– कुलं वृत्तेन रक्ष्यते।

प्रश्न 5.

उपयुक्तकथनानां समक्षम् 'आम्' इति अनुपयुक्तकथनानां समक्षम् 'न' इति लिखत (लिखकर)
उत्तर

(क) विद्या योगेन रक्षति।

(ख) साधोः विद्या विवादाय भवति।

(ग) लोभः पापस्य कारणम् भवति।

आम्

न

आम्

प्रश्न 6.

संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत (अनुवाद करके)

(क) लोभ मोह और नाश का कारण है।

उत्तर

अनुवाद-लोभः मोहस्य नाशस्य च कारणम् अस्ति।

(ख) कुल की रक्षा सदाचार से होती है।

उत्तर

अनुवाद-कुलं वृत्तेन रक्ष्यते।

(ग) साधु की शक्ति दूसरों की रक्षा के लिए होती है।

उत्तर

अनुवाद-साधोः शक्तिः परेषां रक्षणाय भवति।

(घ) महापुरुषों का हृदय कोमल होता है।

उत्तर

अनुवाद-महापुरुषाणां हृदयाः कोमलाः भवन्ति।

प्रश्न 7.

निम्नलिखितपदानां संस्कृतस्य लघुनाक्येषु प्रयोगं कुरुत।

उत्तर

(क) धनम् – धनं दानाय भवति।

(ख) सत्यम् – सत्यं वद।

(ग) लोभः – लोभः पापस्य कारणं भवति।

(घ) हृदयं – हृदयं सदयां भवेत्।